

عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

زهرا قدیرزاده: دانشجوی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، کاشان، ایران.
محسن ادیب حاج‌باقری*: عضو هیأت علمی، مرکز تحقیقات پرستاری تروما، دانشکده‌ی پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، کاشان، ایران.

چکیده: موفقیت تحصیلی دانشجویان، یکی از مهمترین اهداف و نیز از نگرانی‌های مسؤولان آموزشی دانشگاه‌ها، دانشجویان و خانواده‌های آنهاست و تحت تأثیر عوامل متعددی قرار دارد. هدف از پژوهش حاضر، بررسی موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی کاشان و عوامل مؤثر بر آن، در سال ۱۳۹۴ بود. این مطالعه‌ی توصیفی-مقطعی، بر روی ۲۴۴ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی پرستاری و مامایی که به شیوه‌ی تصادفی طبقه‌ای از بین ۳۰۰ دانشجو انتخاب شدند، انجام شد. حجم نمونه پس از یک مطالعه‌ی پایلوت محاسبه شد. جهت سنجش موفقیت تحصیلی دانشجویان از پرسشنامه‌ی ۵۰ گویه‌ای ویژه‌ی سنجش موفقیت تحصیلی دانشجویان (ASICS) استفاده شد. پس از ترجمه‌ی پرسشنامه، روایی محتوایی آن توسط ۸ نفر از اعضای هیأت علمی تأیید شد و CVI کل ابزار ۰/۸۳ و همچنین، CVR گویه‌ها در محدوده ۰/۸۰ تا ۱ و نیز ضریب پایایی کل آن به روش آلفای کرونباخ، معادل ۰/۸۲ محاسبه شد. تحلیل یافته‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی، استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون، من ویتنی و کروسکال والیس) و آزمون کولموگراف-اسمیرنوف به منظور بررسی نرمالیتی داده‌ها انجام شد. بین میانگین نمرات موفقیت تحصیلی دانشجویان مامایی با بومی بودن ($p=0/006$) و وضعیت مسکن ($p=0/047$) رابطه‌ی مثبت معناداری مشاهده شد. ضریب همبستگی اسپیرمن نیز ارتباط معناداری را بین میانگین نمرات موفقیت تحصیلی با معدل ترم و معدل کل دانشجویان دو رشته نشان داد. نتیجه این که در مطالعه‌ی حاضر، میانگین نمرات موفقیت تحصیلی دانشجویان بومی رشته‌ی مامایی و نیز دانشجویان خوابگاهی، بهتر از گروه‌های دیگر بود. با توجه به نقش بومی بودن در موفقیت دانشجویان، پیشنهاد می‌شود به پذیرش بومی دانشجویان بیشتر توجه شود. همچنین پیشنهاد می‌شود که مطالعات مشابهی با حجم نمونه‌ی بیشتر و به‌صورت چند مرکزی انجام شود.

واژگان کلیدی: موفقیت تحصیلی، دانشجویان، پرستاری، مامایی.

***نویسنده‌ی مسؤول:** عضو هیأت علمی، مرکز تحقیقات پرستاری تروما، دانشکده‌ی پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، کاشان، ایران.

(Email: adib1344@yahoo.com)

مقدمه

مسأله‌ی موفقیت یا عدم موفقیت دانشجویان در امر تحصیل از مهمترین دغدغه‌های هر نظام آموزشی است (تمنایی فر و گندمی، ۱۳۹۰). نقطه‌ی مقابل موفقیت تحصیلی، افت تحصیلی است، که به معنای کاهش عملکرد تحصیلی فراگیر از سطح رضایت‌بخش به سطح نامطلوب است (قادری و همکاران، ۱۳۹۳). عدم موفقیت تحصیلی، نه تنها خسارات زیادی را به آموزش عالی در کشورهای جهان وارد می‌کند، بلکه، باعث ایجاد مشکلات روحی-روانی، خانوادگی و اجتماعی برای دانشجویان می‌شود (سلملیان و کاظم‌نژاد، ۱۳۹۳). مطالعات نشان می‌دهند، حدود ۱۲٪ از دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی در طی تحصیل خود، حداقل یک ترم تحصیلی مشروط می‌شوند، که نه تنها می‌تواند دانشجویان را از لحاظ روحی-روانی دچار مشکل نماید، بلکه آنان را در معرض خطر محرومیت از تحصیل قرار داده و موجب اختلال در بهره‌برداری مطلوب از نیروی انسانی و مالی و نیز موجب نارضایتی اجتماعی می‌شود (نجیمی و همکاران، ۱۳۹۰). به دلیل مشارکت مستقیم دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی در ارائه‌ی بخشی از خدمات نظام سلامت، پیامدهای شکست تحصیلی آنها، با فراهم‌سازی زمینه‌ی افسردگی، اضطراب، استرس، و تغییر سبک زندگی آنها (صادقی موحد و همکاران، ۱۳۹۲) خدمات سلامت را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. در یک رویکرد جامع، می‌توان عوامل مؤثر بر افت تحصیلی را در قالب سه دسته: عوامل فردی (نظیر داشتن هدف، انگیزه، اضطراب، روش مطالعه، هوش، توجه، برنامه‌ریزی، شرایط عاطفی و روانی و عدم حضور در کلاس)، عوامل درون‌سازمانی (ویژگی‌های حرفه‌ای مدرسان، فضا، امکانات و تجهیزات مناسب) و عوامل برون‌سازمانی (سطح تحصیلات والدین و نحوه‌ی برخورد آنان در مواجهه با افت تحصیلی فرزندان، وضعیت اجتماعی-اقتصادی خانواده و دورنمای نامشخص و نامعلوم شغلی) قرار داد (نجیمی و همکاران، ۱۳۹۰). قوام و همکاران (۱۳۸۴) با مطالعه بر روی دانشجویان دندانپزشکی گزارش دادند که بین سن و موفقیت تحصیلی دانشجویان ارتباط معنادار وجود دارد و هر چه سن دانشجویان بالاتر بوده موفقیت تحصیلی آنها پایین‌تر آمده است. زنان نسبت به مردان و افراد مجرد نسبت به افراد متأهل موفقیت تحصیلی بالاتری داشتند. همچنین بین عدم حضور در کلاس و موفقیت تحصیلی ارتباط معکوس وجود داشت. اما صادقی موحد و همکاران (۱۳۹۲) گزارش دادند که جنسیت دانشجویان با موفقیت تحصیلی آنان ارتباطی ندارد و این موفقیت عمدتاً به تلاش درسی آنها مربوط می‌شود، به گونه‌ای که افراد با صرف زمان بیشتر، موفقیت تحصیلی بالاتری کسب کرده‌اند. همچنین، دانشجویانی که اشتغال

نداشتند پیشرفت تحصیلی بهتری داشتند (قوام و همکاران، ۱۳۸۴). قربانی و همکاران (۱۳۹۲)، مطالعه‌ای را روی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام دادند و رابطه‌ی بین تیپ شخصیتی با موفقیت تحصیلی دانشجویان را بررسی کردند. نتایج نشان داد که موفقیت تحصیلی افراد، متأثر از ویژگی شخصیتی و وضعیت روانی آنهاست. همچنین در این مطالعه، پیشرفت تحصیلی دانشجویان ساکن خوابگاه بهتر بود. در حالی که صادقی موحد و همکاران (۱۳۹۲) نشان دادند دانشجویانی که خارج از خوابگاه سکونت داشتند و دانشجویان بومی پیشرفت تحصیلی بهتری داشتند. برخی از مطالعات نیز عواملی مانند: فاصله‌ی زمانی اخذ دیپلم و ورود به دانشگاه (رودباری و اصل مرز، ۱۳۸۹)، ویژگی‌های جامعه علمی دانشگاه محل تحصیل (حائری زاده و همکاران، ۱۳۸۸) عزت نفس دانشجو (رئیسون و همکاران، ۱۳۹۳)، شرایط محیط خانوادگی (سلملیان و کاظم‌نژادلیلی، ۱۳۹۳)، هوش هیجانی (رضانژاد و همکاران، ۱۳۹۲)، امید (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۰)، سرمایه اجتماعی و شادکامی (کیامرثی و مومنی، ۱۳۹۱) و علاقه به رشته تحصیلی (قمری و همکاران، ۱۳۸۸) را در موفقیت تحصیلی دانشجویان مؤثر دانسته‌اند. با توجه به این که مطالعات گذشته عمدتاً پیشرفت تحصیلی دانشجویان را بررسی نموده و معدل دانشجویان را به عنوان معیار اصلی این پیشرفت در نظر گرفته‌اند و نیز به دلیل کمبود شدید مطالعه بر دانشجویان پرستاری و مامایی، و نیز تأثیر شرایط محیطی بر موفقیت تحصیلی دانشجویان، بر آن شدیم تا با استفاده از یک ابزار اختصاصی، به بررسی موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهرستان کاشان بپردازیم.

روش کار

این پژوهش، یک مطالعه‌ی مقطعی و توصیفی است. برای محاسبه‌ی حجم نمونه ابتدا یک مطالعه‌ی پایلوت روی ۱۵ نفر از دانشجویان پرستاری انجام شد. در این مطالعه میانگین نمره‌ی کل موفقیت آکادمیک دانشجویان $12/12 \pm 15/90$ به دست آمد. سپس، براساس فرمول حجم نمونه و آلفای ۰/۰۵ و با فرض این که ابزار مطالعه بتواند نمره‌ی موفقیت تحصیلی افراد را با دقت ۲ نمره نشان دهد، حجم نمونه لازم برای مطالعه ۲۴۴ نفر محاسبه شد. سپس، این تعداد از بین ۳۰۰ دانشجوی ترم سوم و بالاتر رشته‌های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی کاشان، به‌صورت تصادفی طبقه‌ای انتخاب شد.

$$n = \frac{Z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2 \sigma^2}{d^2}$$

بررسی و مورد تأیید قرار گرفت. در این فرایند، CVI مرتبط بودن، سادگی، و واضح بودن کل ابزار به ترتیب برابر ۰/۸۵، ۰/۸۱ و ۰/۸۲ و CVI کل ابزار ۰/۸۳ و همچنین، CVR گویه‌ها در محدوده ۰/۸۰ تا ۱ قرار داشت. پس از تأیید روای محتوای ابزار، پایایی پرسشنامه فارسی شده با روش همسانی درونی بررسی شد. به این منظور، پرسشنامه توسط ۱۵ دانشجوی پرستاری پاسخ داده شد و ضریب آلفای کرونباخ برای کل ابزار فوق معادل ۰/۸۲ و برای حیطه‌های دهگانه بین ۰/۸۹ تا ۰/۷۵ محاسبه شد. برای جمع‌آوری داده‌ها، با هماهنگی مسئولان دانشکده و با توجه به برنامه‌ی زمانی کلاس‌ها، در فواصل زمانی بین کلاس‌ها به دانشجویان مراجعه شد و ضمن توضیح اهداف مطالعه، در صورت قبول مشارکت در تحقیق، پرسشنامه به افراد داده می‌شد و از آنها درخواست می‌شد تا پرسشنامه را در یک محیط آرام و خصوصی مطالعه و پاسخ دهند و طی ۲۴ ساعت به محقق عودت دهند. اهداف مطالعه برای همه‌ی دانشجویان شرکت‌کننده توضیح داده شد و رضایت آنها برای شرکت در مطالعه اخذ شد. به همه دانشجویان توضیح داده شد که شرکت در مطالعه اختیاری است و نیز به آنها اطمینان داده شد که اطلاعات فردی آنها محرمانه خواهد ماند. جهت رعایت محرمانگی، پرسشنامه‌ها بدون نام و مشخصات دانشجویان بود. جهت انجام مطالعه از مسئولان دانشکده‌ی پرستاری و مامایی اجازه‌های لازم کسب شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نسخه‌ی ۱۱/۵ نرم‌افزار SPSS استفاده شد. از آمار توصیفی (محاسبه فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار) برای توصیف داده‌ها استفاده شد. برای بررسی نرمالیتی داده‌ها از آزمون کولموگراف-اسمیرنوف استفاده شد و نشان داد که داده‌ها توزیع نرمال ندارند. برای مقایسه‌ی نمرات موفقیت تحصیلی دانشجویان به تفکیک عوامل فردی از آزمونهای من ویتنی (برای متغیرهای دو حالتی مانند جنس و وضعیت تأهل) و آزمون کروسکال والیس برای متغیرهای چند حالتی (مانند ترم تحصیلی)، استفاده شد. از ضریب همبستگی اسپیرمن برای بررسی همبستگی نمرات موفقیت تحصیلی با سن استفاده شد.

یافته‌ها

از مجموع ۲۴۴ دانشجوی انتخاب‌شده، ۲۳۰ نفر پرسشنامه را پاسخ داده و عودت دادند (۹۴٪). جدول شماره‌ی (۱) مشخصات فردی دانشجویان را نشان می‌دهد و مشخص می‌کند که از ۲۳۰ دانشجوی تحت بررسی ۶۳٪ آنها دختر، ۷۷٪ آنها از رشته‌ی پرستاری، ۳۴٪ از ترم سوم و ۷۵٪ مجرد بودند. دانشجویان با معدل ۱۶-۱۴ بیشترین فراوانی (۴۰٪) را به خود اختصاص دادند. پایین‌ترین معدل ترم تحصیلی و معدل کل در پژوهش حاضر، به ترتیب ۱۲/۴۳ و

در انتخاب نمونه، با توجه به اینکه یکی از اهداف مطالعه‌ی حاضر، مقایسه‌ی موفقیت تحصیلی دانشجویان خوابگاهی و غیر خوابگاهی دو رشته‌ی پرستاری و مامایی بود، لذا نمونه به صورت مساوی بین دو گروه تخصیص داده شد (۱۲۵ خوابگاهی و ۱۲۵ غیر خوابگاهی). معیارهای ورود به مطالعه شامل: رضایت برای شرکت در مطالعه و گذراندن حداقل دو نیم‌سال تحصیلی بود. ابزار گردآوری داده‌ها در این تحقیق، دو بخش بود. بخش اول پرسشنامه، شامل اطلاعات عمومی و دموگرافیک دانشجویان بود. بخش دوم شامل پرسشنامه‌ی Academic Success Inventory for College Students (ASICS) بود. این ابزار، در سال ۲۰۱۲ توسط فستا (Festa) طراحی و روانسنجی شده است. روایی آن توسط طراح اصلی به روش روایی محتوا بررسی و پایایی آن نیز به روش همسانی درونی بررسی شد. آلفای کرونباخ برای حیطه‌های مختلف ابزار بین ۰/۷ و ۰/۹۳ قرار داشت (فستادهر، ۲۰۱۲؛ پروات و همکاران، ۲۰۱۱). این پرسشنامه شامل ۵۰ گویه درباره‌ی دیدگاه دانشجویان نسبت به عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی بود، که در ۱۰ حیطه تقسیم می‌شد. این حیطه‌ها شامل مهارت‌های تحصیلی عمومی (۱۲ گویه)، انگیزه‌ی درونی و اعتماد به نفس (۸ گویه)، احساس تسلط مدرسان (۵ گویه)، تمرکز (۴ گویه)، انگیزه‌های بیرونی و خوش‌بینی نسبت به آینده (۴ گویه)، اجتماعی شدن (۴ گویه)، علاقه به رشته‌ی تحصیلی (۴ گویه)، آرامش و فقدان اضطراب (۳ گویه)، سازگاری فردی (۳ گویه)، انگیزه‌های بیرونی مربوط به زمان حال (۳ گویه) بود. همه‌ی گویه‌ها بر اساس مقیاس لیکرت ۴ نمره‌ای از کاملاً مخالف (نمره ۱)، تا کاملاً موافق (نمره ۴) نمره‌دهی می‌شود. از بین گویه‌ها ۱۸ گویه به صورت معکوس نمره‌دهی می‌شوند. در مجموع حداقل و حداکثر نمره حاصل از این پرسشنامه، بین ۲۰۰-۵۰ متغیر است. ابزار موفقیت تحصیلی تا به حال در ایران استفاده نشده بود و مطالعات قبلی در ایران عموماً از معدل دانشجویان به عنوان شاخص موفقیت تحصیلی استفاده کرده بودند. قبل از استفاده از ابزار، از سازنده‌ی آن اجازه گرفته شد. سپس، ابتدا ابزار مطابق روش ترجمه-باز ترجمه (Translation-Back) به فارسی برگردانده شد. به این منظور، ابزار انگلیسی توسط دو نفر از اعضای هیأت علمی متبحر، به صورت جداگانه به فارسی برگردانده شد، سپس یک نفر آنها را مطابقت داده، تلفیق و تصحیح نمود. در مرحله‌ی بعد، ابزار توسط یک فرد مسلط به زبان انگلیسی که از موضوع مطلع نبود مجدداً به انگلیسی باز ترجمه شد. آنگاه این ترجمه با نسخه‌ی انگلیسی مطابقت داده شد و پس از تأیید مطابقت، روایی محتوای آن توسط ۸ نفر از اعضای هیأت علمی پرستاری

ویژگی‌های فردی مختلف با یکدیگر تفاوت معناداری نداشته‌اند ($p > 0.05$).

جدول شماره ۲- میانگین و انحراف معیار نمره‌ی

موفقیت تحصیلی بر حسب متغیرهای دموگرافیک

P value	مادری	پرستاری	متغیر	
			مؤنث	جنس
۰/۷۳۰	۱۳۲/۲۹±۱۷/۳۱	۱۳۳/۱۶±۱۲/۸۲	مؤنث	جنس
-	-	۱۲۸/۸۹±۱۳/۱۱	مذکر	
	-	۰/۷۴۸	** P value	
۰/۱۳۳	۱۳۴/۵۸±۱۸/۲۰	۱۳۰/۵۲±۱۳/۲۷	مجرد	تاهل
۰/۰۵۳	۱۲۵/۰۸±۱۱/۹۵	۱۳۳/۰۴±۱۲/۵۱	متاهل	
	-	۰/۱۶۳	** P value	
۰/۴۵۸	۱۳۰/۰۰±۱۷/۷۹	۱۳۲/۶۱±۱۳/۲۱	سوم	ترم تحصیلی
-	-----	۱۳۱/۳۳±۱۳/۱۸	چهارم	
۰/۲۵۸	۱۳۴/۷۶±۱۴/۹۷	۱۳۰/۴۱±۱۲/۱۶	پنجم	
-	-----	۱۲۹/۲۰±۱۳/۰۹	ششم	
۰/۸۷۳	۱۳۶/۰۰±۲۲/۴۲	۱۳۴/۷۸±۱۱/۵۴	هفتم	
-	-----	۱۲۸/۰۷±۱۶/۹۰	هشتم	
	۰/۵۸۳	۰/۶۶۰	*** P value	
۰/۲۴۹	۱۲۷/۵۸±۱۱/۳۸	۱۳۰/۸۸±۱۲/۸۵	یومی	یومیت
۰/۱۶۳	۱۳۶/۴۸±۲۰/۵۶	۱۳۱/۵۴±۱۳/۵	غیر یومی	
	۰/۰۰۶	۰/۶۸۷	** P value	
۰/۳۲۵	۱۲۷/۶۱±۱۱/۹۳	۱۳۰/۷۵±۱۲/۴۴	غیر خوابگاهی	وضعیت مسکن
۰/۳۲۲	۱۳۴/۸۴±۱۹/۳۲	۱۳۱/۶۴±۱۳/۸۹	خوابگاهی	
	۰/۰۴۷	۰/۳۱۶	** P value	

** همه داده‌های جدول به صورت Mean±SD ارائه شده‌اند.
 *** آزمون من ویتنی، انجام شده است.
 **** آزمون کروسکال والیس انجام شده است.

بحث

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین میانگین نمرات موفقیت تحصیلی دانشجویان با سن، رابطه‌ی معناداری وجود ندارد. این یافته با مطالعه‌ی سلملیان و کاظم نژاد لیلی (۱۳۹۳) و قمری و همکاران (۱۳۸۸) همسو می‌باشد. شاید دلیل آن، نزدیک بودن سن دانشجویان مشارکت‌کننده در پژوهش به هم باشد که منجر به معنادار نبودن نتایج شده است. در پژوهش دسترنج و همکاران (۱۳۹۲)، بین سن و افت تحصیلی دانشجویان ارتباط معناداری مشاهده شد، به این صورت که هر چه سن دانشجویان بالاتر بوده، افت تحصیلی آنها نیز بیشتر شده است. در پژوهش قوام و همکاران (۱۳۸۴)، همبستگی معناداری بین سن دانشجویان با موفقیت تحصیلی آنان مشاهده شد، به طوری که دانشجویان جوان‌تر موفقیت تحصیلی بیشتری داشته و هر چه زمان بیشتری صرف مطالعه کردند، معدل بالاتری کسب نمودند. بر عکس هر چه سن دانشجویان بالاتر بوده، موفقیت تحصیلی آنها پایین‌تر آمده بود. میانگین بالای سن منجر به کاهش بالقوه‌ی توان فراگیری مطالب ارائه شده در تحصیل دانشجویان شد که پایین بودن معدل این گروه از دانشجویان، می‌تواند بیانگر این مطلب باشد.

۱۲، و بالاترین آن به ترتیب: ۱۹/۷۹ و ۱۸/۶۳ بود. میانگین نمره‌ی موفقیت تحصیلی دانشجویان ۱۴/۱۰±۱۳۱/۴۱ بود. دامنه‌ی نمرات کسب شده توسط دانشجویان، بین ۱۷۴-۸۳، متغیر بود. همچنین، با محاسبه ضریب همبستگی اسپیرمن، رابطه‌ی معناداری بین نمرات موفقیت تحصیلی با سن ضریب همبستگی اسپیرمن رابطه‌ی معناداری را بین نمرات موفقیت تحصیلی و معدل ترم ($r = 0.29$ ، $p = 0.152$) و نیز معدل کل دانشجویان ($r = 0.14$ ، $p = 0.157$) نشان داد.

جدول شماره ۱- جدول اطلاعات دموگرافیک (ویژگی‌های

فردی) دانشجویان مشارکت‌کننده در پژوهش

متغیر	تعداد (درصد)	سن (سال) Mean±SD	
		پرستاری	مادری
جنس	مؤنث (۶۳/۵)	۲۱ (۲۸/۱)	۲۰ (۴۵/۱)
	مذکر (۳۶/۵)	۸۴ (۳۶/۵)	۱۴۶ (۶۳/۵)
تاهل	متاهل (۲۴/۸)	۵۷ (۲۴/۸)	۱۷۳ (۷۵/۲)
	مجرد (۳۶/۵)	۱۷۹ (۷۷/۸)	۵۱ (۲۲/۲)
رشته‌ی تحصیلی	پرستاری (۲۲/۲)	۵۱ (۲۲/۲)	۸۰ (۳۴/۸)
	مادری (۲۲/۲)	۸۰ (۳۴/۸)	۳۰ (۱۳)
	سوم (۲۴/۳)	۳۰ (۱۳)	۵۶ (۲۴/۳)
	چهارم (۲۴/۳)	۲۰ (۸/۷)	۲۰ (۸/۷)
	پنجم (۲۴/۳)	۲۰ (۸/۷)	۱۴ (۶/۱)
معدل ترم	کمتر از ۱۴	۲۱ (۹/۱)	۸۰ (۳۴/۸)
	۱۴-۱۶	۱۶ (۷/۳)	۱۰۵ (۴۵/۷)
معدل کل	کمتر از ۱۴	۱۹ (۸/۳)	۹۲ (۴۰/۴)
	۱۴-۱۶	۱۶ (۷/۳)	۸۵ (۳۷)
یومیت	یومی (۵۵/۷)	۲۸ (۵۵/۷)	۱۰۲ (۴۴/۳)
	غیر یومی (۴۴/۳)	۱۰۲ (۴۴/۳)	۱۱۵ (۵۰)
وضعیت مسکن	غیر خوابگاهی (۵۰)	۱۱۵ (۵۰)	۱۱۵ (۵۰)
	خوابگاهی (۵۰)	۱۱۵ (۵۰)	۱۱۵ (۵۰)

جدول شماره‌ی (۲) نشان داد که میانگین نمرات موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری به تفکیک ویژگی‌های فردی مختلف، با یکدیگر تفاوت معنادار نداشته‌اند ($p > 0.05$). نمرات موفقیت تحصیلی دانشجویان مادری به تفکیک وضعیت تاهل متفاوت ($p = 0.163$) و ترم‌های تحصیلی مختلف ($p = 0.583$) تفاوت معناداری نداشته‌اند، اما میانگین نمرات موفقیت تحصیلی دانشجویان مادری بومی و غیر بومی ($p = 0.006$) و نیز خوابگاهی و غیر خوابگاهی ($p = 0.047$) با یکدیگر تفاوت معنادار داشتند. علاوه بر این، جدول شماره‌ی (۲) میانگین نمرات موفقیت تحصیلی پرستاری و مادری را با یکدیگر مقایسه نموده و مشخص می‌کند که نمرات دو گروه به تفکیک

تحصیلی با جنسیت مشاهده نشد. این یافته با گزارش منیری و همکاران (۱۳۸۵)، دسترنج و همکاران (۱۳۹۲) و صادقی موحد و همکاران (۱۳۹۲) مطابقت دارد. در پژوهش قربانی و همکاران (۱۳۹۲) نیز اگرچه معدل دختران بالاتر بود، اما معدل دانشجویان پرستاری با جنس رابطه‌ی معنادار نداشت. بر خلاف این یافته‌ها، در پژوهش قوام و همکاران (۱۳۸۴)، میانگین معدل زنان به طور معناداری بیشتر از مردان بود و زنان نسبت به مردان دارای موفقیت تحصیلی بالاتری بودند. در پژوهش تمنایی فر و همکاران (۱۳۹۰)، پیشرفت تحصیلی دختران بیشتر از پسران بود. این تفاوت شاید به این دلیل باشد که دختران با اهداف بالایی که برای خود دارند، در انجام تکالیف پشتکار داشته و با یک شکست ناامید نمی‌شوند و همچنین در پیشرفت درسی خود حساس‌تر هستند. در پژوهش سلملیان و کاظم نژاد لیلی (۱۳۹۲) نیز، میانگین معدل دانشجویان دختر به طور معناداری بیشتر از پسران بود. موفقیت بهتر دختران نسبت به پسران شاید ناشی از تفاوت نگرش در این دو جنس باشد. هدف تحصیل پسران عمدتاً مسائل مالی و اقتصادی بوده ولی دختران بیشتر جهت ابراز شخصیت و هویت اجتماعی به تحصیل می‌پرداختند، حال آنکه در بین دختران انگیزش درونی رابطه‌ی قویتری با عملکرد تحصیلی دارد. خالد (۱۳۸۹)، گزارش داد که میزان پیشرفت تحصیلی در دختران بیشتر از پسران است که نشانگر تأثیر انگیزش درونی در پیشرفت تحصیلی دانشجویان است. در بین دختران انگیزش درونی رابطه‌ی قویتری با عملکرد تحصیلی دارد. حال آنکه در بین پسران رابطه‌ی انگیزش بیرونی با پیشرفت تحصیلی شدیدتر است، بدین معنا که انگیزه‌ی تحصیلی برای دختران بیشتر بیرونی و معطوف به پاداش‌های حاصل است. شریفی و همکاران (۱۳۹۲)، نیز گزارش کردند که پیشرفت تحصیلی دانشجویان دختر بالاتر از پسران است. همچنین گزارش تمنایی فر و همکاران (۱۳۸۶) نشان داد که پیشرفت تحصیلی دختران بیشتر از پسران است. زنان در حوزه‌ی تحصیل تلاش بیشتری دارند و مردان بیشتر به سرگرمی‌ها و ورزش علاقه‌مند هستند. زنان بیشتر به خانواده و نقش‌های اجتماعی توجه دارند و مردان بیشتر به شغل و پایگاه‌های اقتصادی-اجتماعی توجه می‌کنند. همچنین مورد مردان دیده شده که نگرانی درباره‌ی بیکاری و اشتغال پس از تحصیل تأثیر منفی بر عملکرد تحصیلی آنها دارد. دلیل معنادار نبودن نتایج در مطالعه‌ی ما، می‌تواند به آن علت باشد که تعداد شرکت‌کنندگان مذکر از مؤنث به دلیل شرکت دانشجویان مامایی در پژوهش کمتر بوده و شاید با تعدیل تعداد دانشجویان دختر و پسر، شاهد نتیجه‌ای متفاوت از نتیجه‌ی حاضر باشیم.

همچنین عالیخانی و همکاران (۸۳-۱۳۸۰)، نشان دادند که میانگین سنی دانشجویان دارای افت تحصیلی بالاتر بوده و سن بالا منجر به افزایش افت تحصیلی در دانشجویان می‌شود. در مطالعه‌ی حاضر، بین میانگین نمرات موفقیت تحصیلی دانشجویان با وضعیت تأهل، رابطه‌ی معناداری مشاهده نشد که نتایج حاصل از پژوهش با مطالعه‌ی سلملیان و کاظم نژاد لیلی (۱۳۹۳) و رودباری و اصل مرز (۱۳۸۹) همخوانی داشت. همچنین در پژوهش ادراکی و همکاران (۱۳۹۰)، ارتباط بین وضعیت تأهل دانشجویان با پیشرفت تحصیلی معنادار نبود. در پژوهش صادقی و همکاران (۱۳۹۲)، بیشتر دانشجویان شرکت‌کننده در پژوهش مجرد بودند و به نظر می‌رسد، شرایطی چون نداشتن مشغله زندگی و مسؤولیت‌های کمتر در قبال خانواده باعث شده است تا به وضعیت تحصیلی خود دقت بیشتری داشته باشند. قوام و همکاران (۱۳۸۴) نیز گزارش دادند که موفقیت تحصیلی در افراد مجرد از افراد متأهل بالاتر بوده است. با وجود این، یافته او ممکن است به خاطر بیشتر بودن تعداد افراد مجرد حاصل شده باشد. همانطور که در مطالعه‌ی صادقی موحد و همکاران (۱۳۹۲)، تجرد از جمله عواملی بود که مزید بر مشکلات دانشجویی باعث افت تحصیلی می‌شد. در پژوهش عالیخانی و همکاران (۸۳-۱۳۸۰)، افت تحصیلی در دانشجویان متأهل بیشتر بود، که به نظر می‌رسد ازدواج و قبول مسؤولیت و پذیرفتن نقش‌های دیگر اجتماعی به جز دانشجو بودن به لحاظ روحی و قرار گرفتن در مسیر مشکلات خانوادگی و نیز بهره‌گیری از فرصت‌های مطالعاتی، نقش به‌سزایی در افت تحصیلی دانشجویان متأهل در این پژوهش داشته باشد. اما در پژوهش رودباری و همکاران (۸۹-۱۳۸۸)، دانشجویان متأهل معدل بیشتری نسبت به سایرین داشتند، که می‌تواند به علت استفاده از خوابگاه متأهلین و کمک‌های معیشتی مسؤولان به این گروه از دانشجویان باشد. در پژوهش نظری و شریف نیا (۱۳۸۹)، اکثر دانشجویان دارای افت تحصیلی، متأهل بودند. احتمالاً تأهل به صورت مستقیم بر افت تحصیلی دانشجویان تأثیر ندارد و عواملی چون قبول مسؤولیت و پذیرش دیگر نقش‌های اجتماعی که به واسطه‌ی ازدواج ایجاد می‌شود، می‌تواند موجب افت تحصیلی شود. از طرفی ممکن است که کمبود امکانات رفاهی و اقتصادی به دنبال تأهل موجب پرداختن به شغل‌های جانبی برای کسب درآمد بیشتر شود، که خود عامل مهمی در افت تحصیلی است. شاید علت مشاهده نشدن رابطه‌ی معنادار بین تأهل و موفقیت تحصیلی در پژوهش حاضر، این باشد که تأهل دانشجویان مانعی برای تحصیل و کسب موفقیت آنان نبوده و در نتیجه بر میانگین نمرات موفقیت تحصیلی آنها تأثیر چندانی نداشته است. در مطالعه‌ی حاضر، رابطه‌ی معناداری بین موفقیت

میانگین نمره‌ی موفقیت تحصیلی دانشجویان غیر بومی نیز از دانشجویان بومی بالاتر بود که نتیجه‌ی حاصل با نتیجه‌ی پژوهش قربانی و همکاران (۱۳۹۲) همخوانی داشت. در پژوهش قربانی بین پیشرفت تحصیلی و محل سکونت ارتباط معناداری وجود داشت، به گونه‌ای که پیشرفت تحصیلی دانشجویان ساکن خوابگاه بهتر بود. شاید علت این تفاوت، مربوط به وجود رقابت تحصیلی بیشتر بین دانشجویان ساکن در خوابگاه باشد، زیرا در محیط خوابگاه، علی‌رغم وجود مشکلات و تفاوت‌های فرهنگی، وجود برنامه‌های مشاوره‌ای، اطلاع‌رسانی بیشتر و امکان تعامل و تشریک مساعی دانشجویان با هم گروه‌های خود، موجب عملکرد بیشتر ساکنان خوابگاه می‌شود. اما نتایج حاصل از پژوهش رودباری و اصل مرز (۱۳۸۹) نشان داد، دانشجویان بومی و غیر خوابگاهی معدل بالاتری نسبت به دیگران دارند. صادقی موحد و همکاران (۱۳۹۲) نیز گزارش دادند که بین نوع و محل سکونت با پیشرفت تحصیلی دانشجویان، رابطه‌ی معنادار وجود دارد، به این ترتیب که دانشجویان بومی و دانشجویانی که خارج از خوابگاه سکونت داشتند، پیشرفت بهتری داشتند. به نظر می‌رسد که دانشجویانی که با خانواده زندگی می‌کنند، دچار مشکلات دانشجویان خوابگاهی نیستند. دانشجویان خوابگاهی معمولاً از کمبود امکانات رفاهی مناسب و کمبود مکان مناسب برای مطالعه و همین طور، دوری از خانواده و آثار روانی ناشی از آن رنج می‌برند. این محدودیت‌ها و مشکلات می‌تواند، مانع پیشرفت تحصیلی شود. هم‌چنین با توجه به این که ازدحام جمعیت در خوابگاه‌های دانشجویی بسیار زیاد است، ناهماهنگی‌هایی بین دانشجویان به وجود می‌آید که بازده مطالعه را به شدت کاهش می‌دهد. با توجه به این که جوانان در این سن، نیاز به راهنمایی و نظارت خانواده دارند، اما برای تحصیل دور از خانواده می‌مانند و کنترلی از طریق خانواده صورت نمی‌گیرد، تحصیل در دانشگاه نیاز به تمرکز زیاد و فضای ذهنی آرام دارد، که غیر بومی بودن و ازدحام جمعیت از تمرکز ذهنی دانشجویان می‌کاهد. هم‌چنین رفتی و همکاران (۱۳۸۲)، نیز نشان دادند که میانگین معدل دانشجویان ساکن خوابگاه کمتر بود. اما در پژوهش دسترنج و همکاران (۱۳۹۲)، در ارتباط با تأثیر محل سکونت دانشجویان بر افت تحصیلی، ارتباط معناداری مشاهده نشد، در پژوهش رؤوفی و همکاران (۱۳۸۶) نیز، بین افت تحصیلی و بومی و غیر بومی بودن دانشجویان ارتباط معناداری مشاهده نشد. برخی محدودیت‌ها ممکن است نتایج این مطالعه را تحت تأثیر قرار داده باشد. در مطالعه‌ی حاضر، معدل ترم و معدل کل دانشجویان از خودشان سؤال شد. پیشنهاد می‌شود که در مطالعات بعدی، چنین داده‌هایی از پرونده‌ی دانشجویان استخراج شود. پایین بودن

در مطالعه‌ی حاضر بین میانگین نمره‌ی موفقیت تحصیلی دانشجویان و ترم تحصیلی آنان، در دو رشته‌ی پرستاری و مامایی تفاوت معناداری مشاهده نشد. بیشتر مطالعات قبلی، رابطه‌ی بین میانگین نمره‌ی موفقیت تحصیلی با مقطع تحصیلی در نظر گرفته شده بود که معنادار نبودن نتایج تا حدی می‌تواند به همین امر محدود باشد، همان‌طور که در پژوهش رودباری و اصل مرز (۱۳۸۹) نتایج نشان داد، بین معدل دانشجویان دانشکده‌ها و هم‌چنین معدل مقطع تحصیلی آنها، اختلاف معنادار وجود دارد. اما رؤوفی و همکاران (۱۳۸۶)، گزارش کردند که با افزایش ترم تحصیلی دانشجویان، نرخ افت تحصیلی افزایش پیدا می‌کند. در پژوهش ادراکی و همکاران (۱۳۹۰)، میانگین پیشرفت تحصیلی دانشجویان در پایه‌های مختلف تحصیلی با یکدیگر تفاوت معنادار آماری داشت. به این صورت که معدل دانشجویان سال اول بیشتر از معدل دانشجویان سال دوم و سوم بود. این در حالیست که کمترین میانگین معدل، مربوط به دانشجویان سال دوم و بیشترین میانگین مربوط به افرادی بود که سال چهارم تحصیلات دانشگاهی خود را سپری می‌کردند. این مسأله می‌تواند به این دلیل باشد که دانشجویان جدیدالورود با امید و آرزوهای فراوان و انتظارات متعدد وارد دانشگاه می‌شوند، اما در سال دوم وقتی که با جو دانشگاه آشنا شده و آرزوها و خواسته‌های شخصی خود را متناقض با جو دانشگاه می‌بینند، احساس ناامیدی و یاس پیدا می‌کنند. کمتر بودن تعداد واحدهای درسی در پایه چهارم، آشنا شدن دانشجویان به جو دانشگاه و ارائه واحدهای بالینی در طی این سال از مسائلی است که ممکن است در افزایش معدل دانشجویان و بهبود پیشرفت تحصیلی آنها مؤثر باشد. در بررسی حاضر، بین میانگین نمره‌ی موفقیت تحصیلی دانشجویان با معدل ترم و معدل کل دانشجویان ارتباط معنادار مشاهده شد. به این شکل که هر چه معدل دانشجویان بالاتر بود، نمره‌ی کسب شده توسط آنان نیز بیشتر بود. سایر مطالعات، مفهوم موفقیت تحصیلی را صرفاً با معدل تحصیلی دانشجویان نظر گرفته‌اند، اما تعریف ما از موفقیت آکادمیک با تعاریف گذشته متفاوت است، زیرا ما موفقیت آکادمیک را بر اساس پرسشنامه‌ی استاندارد می‌سنجیم که توانایی‌های آکادمیک افراد را مورد بررسی قرار داده است، تعریف نمودیم. هر چند بین میانگین نمره‌ی موفقیت تحصیلی دانشجویان بومی و غیر بومی، خوابگاهی و غیر خوابگاهی رشته‌ی پرستاری ارتباط معناداری مشاهده نشد، اما این رابطه در بین دانشجویان بومی و غیر بومی، خوابگاهی و غیر خوابگاهی رشته‌ی مامایی معنادار بود. به این ترتیب که میانگین نمره‌ی موفقیت تحصیلی دانشجویان خوابگاهی از غیر خوابگاهی بالاتر بود و چون این غیر بومی‌ها هستند که معمولاً خوابگاهی هستند؛ بنابراین

اساتید و همچنین دانشجویان عزیز به خاطر همکاری بی‌دریغ در اجرای این طرح، کمال تشکر و قدردانی را داریم. بی‌تردید بدون مساعدت و همکاری این عزیزان انجام چنین کاری امکان‌پذیر نبود.

References

Alikhani, Sh, MarkaziMoghaddam, N, ZandBegleh, M, et al, 2006, Evaluation of influencing factors of educational decline of nursing students of Army University of Medical Science between 2001 and 2004, *Annals of Military and Health Sciences Research*, Vol.4, No.14, Pp.819-824.

Dastranj, M, Boloki, S, Moazzen, M 2013, Factors affecting academic failure PNUBstkin 2010, *Journal of Social Sciences*, Vol.7, No.20, Pp.241-258.

Ebrahimi, N, Sabaghian, Z, Abolghasemi, M 2011, Investigating Relationship of Hope and Academic Success of College Students, *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, Vol.17, No.2, Pp.1-16.

Edraki, M, Rambod, M, Abdoli, R 2011, The Relationship between Nursing Students' educational Satisfaction and their academic success, *Iranian Journal of Medical Education*, Vol.11, No.1, Pp.32-39.

Festa-Dreher, D, The Academic Success Inventory For College Students: An Item Response Theory Analysis, A Dissertation for fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy, Department of Educational Psychology and Learning Systems, The Florida State University, 2012. Available from <http://diginole.lib.fsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=6437&context=etd>.

Ghaderi, M, Nasiri, M, AeineHeidari, A, et al 2013, Relationship between Emotional Intelligence and Academic Achievement of Students in Jiroft Universities in 2013, MSc Student of Nursing, Nursing and Midwifery School, *Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran*, Vol.5, No.2, Pp.138-147.

حجم نمونه و عدم بررسی تمام دانشجویان رشته‌ی پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی کاشان به منظور بررسی موفقیت آن‌ها و همچنین تداخل جمع‌آوری بخشی از داده‌ها با ایام امتحانات، یکی از محدودیت‌های این پژوهش بود. پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های بعدی حجم نمونه‌ها افزایش یافته و پژوهش، در دانشکده‌های مختلف و در سطح کشور انجام گردد، تا تصویر بهتری از موضوع فراهم آید.

نتیجه‌گیری

در این مطالعه برای اولین بار در ایران از یک ابزار اختصاصی برای بررسی موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری و مامایی استفاده شد. بیشتر مطالعات قبلی معدل و نمرات دانشجویان را به عنوان معیار موفقیت تحصیلی تلقی نموده‌اند. درحالی که معدل بیشتر نشانه‌ی وضعیت درسی است ولی موفقیت تحصیلی سازه‌های دیگری مانند مهارت‌های تحصیلی عمومی، انگیزه‌ی درونی و اعتماد به نفس، خوش‌بینی نسبت به آینده، و سازگاری فردی را نیز در بر می‌گیرد که معمولاً در اندازه‌گیری‌های معمول پیشرفت تحصیلی مورد توجه قرار نمی‌گیرند. بررسی موفقیت تحصیلی با استفاده از ابزارهای تخصصی مانند آنچه در این مطالعه مورد استفاده قرار گرفت و نیز توجه به عوامل تأثیرگذار بر آن، می‌تواند به برنامه‌ریزی و توسعه برنامه‌های آموزشی کمک کند و منجر به کسب بهترین پیامد ممکن برای دانشجویان و مراکز آموزشی شود. بر اساس نتایج حاصل از این پژوهش بین معدل ترم و معدل کل دانشجویان با میانگین نمره‌ی موفقیت تحصیلی رابطه‌ی مثبت معنادار وجود داشت. به نظر می‌رسد که دانشجویان با معدل و نمرات بالاتر در مجموع احساس موفقیت بیشتری می‌کنند. از بین همه ویژگی‌های فردی، به‌خصوص در دانشجویان مامایی، تنها بین موفقیت تحصیلی دانشجویان با بومی بودن و وضعیت مسکن ارتباط معناداری مشاهده شد. با توجه به نقش مهم بومی بودن در موفقیت دانشجویان، پیشنهاد می‌شود که دست اندرکاران گزینش دانشجو به این عامل توجه نمایند و با اصلاح سیستم پذیرش دانشگاه‌ها به گونه‌ای عمل کنند که با پذیرش دانشجویان بومی و کاهش مشکلات فرهنگی و اقامتی دانشجویان، به بهبود انگیزه‌های درونی و بیرونی و کاهش اضطراب آنها، زمینه‌ی بهتری برای موفقیت تحصیلی آنها فراهم کنند. همچنین معنادار نشدن ارتباط موفقیت تحصیلی با سایر ویژگی‌های دانشجویان ممکن است به کم بودن حجم نمونه مربوط باشد. از این رو پیشنهاد می‌شود که مطالعات مشابه با حجم نمونه‌ی بیشتر و به‌صورت چند مرکزی انجام شود.

تشکر و قدردانی

از همکاری صمیمانه‌ی کلیه‌ی مسؤولان محترم آموزش دانشکده‌ی پرستاری و مامایی و امور خوابگاه‌های دانشجویی،

Available from: [http:// files. eric. ed. gov/fulltext/EJ926821.pdf](http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ926821.pdf)

- Raeisoon, MR, Mohammadi, Y, Abdorazaghnejad, M, et al 2014, An investigation of the relationship between self-concept, self-esteem, and academic achievement of students in the nursing midwifery faculty in Qaen during 2012-13 academic year, *Modern Care, Scientific Quarterly of Birjand Nursing and Midwifery Faculty*, Vol.11, No.3, Pp.236-242.
- Rafati, F, Sharif, F, Ahmadi, J, et al 2003, The impact of students mental health on their academic achievement, *J Shaheed Sadoughi Univ Med Sci*, Vol.11, No.3, Pp.80-86.
- Rastegar Khaled, A 2010, The Effect of gender Differences on the Academic Achievement Motivation, *Strategic Studies Women*, Vol.13, No.50, Pp.81-124.
- Raofi, MB, Sedaghat, K, Hanaii, J, et al 2007, Individual and Family factors affecting academic failure of students in Tabriz University of Medical Sciences in the academic year 2005, *Med J Tabriz Univ Med Sci*, Vol.29, No.2, Pp.113-115.
- Rezanejad, MT, Rezanejad, T, Nourian, KH, et al 2013, A study of the Relationship between Emotional Intelligence, Academic Achievement and Depression among Students of Yasuj University of Medical Sciences, 2012, *Armaghane-danesh, Yasuj University of Medical Sciences Journal (YUMSJ)*, Vol.19, No.2, Pp.188-194.
- Roudbari, M, AslMarz, B 2011, The Academic progress of Students in Zahedan University of Medical Sciences and its Associated Factors, *Strides In Development Of Medical Education*, Vol.7, No.2, Pp.147-152.
- Roudbari, M, Ahmadi, A, EbadiFard Azad, F 2011, Factors affecting academic achievement Tehran University of Medical Sciences in the academic year 2010, *Medicine and Cultivation*, Vol.19, No.13, Pp.37-47.
- Ghamari, F, Mohammadbeigi, A, Mohammadsalehi, N 2010, The Association between Mental Health and Demographic Factors with Educational Success in the Students of Arak Universities, *J Baboluniv Med Sci*, Vol.12, No.1, Pp.118-124.
- Ghavam, M, Poor Malek, F, Imani, V 2005, Effects of dentistry students' employment on their academic success (2003-2004), *Islamic Dental Association of Iran*, Vol.17, No.1, Pp.104-112.
- Ghorbani, A, Noroozi, K, JahaniHashemi, H, et al 2013, Correlation between type of personality and academic achievement of nursing students in university of medical sciences Qazvin, *Iranian Journal of Nursing Research*, Vol.8, No.28, Pp.68-75.
- Haerizadeh, A, Asgharpour, A, Noghani, M, et al 2009, Investigating the Impact of Student-Faculty Member Interactions on Students' Educational Achievement, *Journal of Social Sciences Faculty of Literature and Humanities University of Mashhad*, Vol.6, No.1, Pp.28-49.
- Kiamarsi, A, Momeni, S 2013, A survey of the relationship between social capital and happiness and academic achievement in female students, *Journal of School Psychology*, Vol.2, No.1, Pp.119-130.
- Moniri, R, Ghalebтарash, H, Mussavi, GA 2006, The Reasons of Educational Failure among Paramedical Students in Kashan University of Medical Sciences, *Iranian Journal of Medical Education*, Vol.6, No.1, Pp.135-139.
- Nazari, R, Sharifnia, SH 2010, Investigating the Causes of Nursing Student Drop out, *J Babol Univ Med Sci*, Vol.12, No.1, Pp.90-94.
- Najimi, A, Meftagh, D, Sharifirad, GH 2012, The Factors Affecting Educational Failure, from the Perspective of the Students of Isfahan University of Medical Sciences, Iran, *Journal of Health System Research*, Vol.7, No.6, Pp.790-797.
- Prevatt, F, Li, H, Welles, T, et al 2011, The Academic Success Inventory for College Students: Scale Development and Practical Implications for Use with Students, *Journal of College Admission* pp.26-31.

Tamannaifar, MR, Niazi, H, Amini, M 2007, Comparative study of factors affecting the students' academic failure or achievement, *Bimonthly Journal of Danesh va Raftar*, Vol.14, No.24, Pp.39-52.

Tamannaifar, MR, Gandomi, Z 2011, Correlation between achievement motivation and academic achievement in university students, *Bimonthly Educ Strateg Med Sci*, Vol.4, No.1, Pp.15-19.

Salmalian, Z, KazemnezhadLeili, E, 2014, Correlation between self-concept and academic achievement of students, *Holist Nurs Midwifery*, Vol.24, No.1, Pp.40-47.

SadeghiMovahed, F, Molavi, P, Samadzadeh, M, et al 2013, The Study of Individual and Environmental Factors Affecting Achievement of Ardabil Medical Students, *Journal of Health and Care*, Vol.15, No.3, Pp.38-47.

Sadeghi, H, Abedini, Z, Norouzi, M 2013, Assessment of Relationship between Mental Health and Educational Success in the Students of Qom University of Medical Sciences, *Qom Univ Med Sci J*, Vol.7, No.2, Pp.17-22.

SharifiArdani, A, Hayati, D, Rouhi, A 2013, An Investigation of the difficulty' Meditational Role in Emotional regulation to Predict Academic Achievement through Sexual Differences among MA Students at Shiraz University, *Educational Development of Jundishapur*, Vol.4, Pp.33-44.

Effective Factors on Academic Success of Nursing and Midwifery Students at Kashan University of Medical Sciences

Zahra Ghadirzadeh¹

Mohsen Adib-Hajbaghery^{2,*}

¹: Nursing Student, Students Research Committee, Kashan University of Medical Sciences, Kashan, Iran.

²: Faculty member, Trauma Nursing research Center, School of Nursing and Midwifery, Kashan University of Medical Sciences, Kashan, Iran.

Abstract: Academic success of college students is one of the main aims and major concerns of the university authorities, students and their families that it is influenced by many factors. This study aimed to investigate the academic success of nursing and midwifery students and effective factors at Kashan University of Medical Sciences in 2015. This descriptive cross-sectional study was conducted on 244 undergraduate nursing and midwifery students who were selected randomly among a total of 300 students. Firstly, the sample size was calculated after a pilot study. To measure the academic success, the Academic Success Inventory for College Students (ASICS) was used. After translation of the questionnaire, 8 faculty members confirmed its content validity. The overall CVI calculated as 0.83; the CVR of the items ranged between 0.80 and 1; and the Cronbach's alpha was also calculated as 0.82. Moreover, data analysis was performed using descriptive and inferential statistics including Pearson correlation coefficient, Mann-Whitney and Kruskal-Wallis, and also Kolmogorov-Smirnov test was executed to verify the data normality. Subsequently, a significant relationship was observed between the mean score of academic success of midwifery students and being native ($p = 0.006$) and housing conditions ($p = 0.047$). Spearman correlation coefficient also showed a significant relationship between nursing and midwifery students' academic success scores and the overall GPA, and the students' average in the last semester. In conclusion, the present study showed that the mean scores of the academic success was higher in native midwifery students as well as the nursing and midwifery students living in dormitories rather other groups. Considering the result of study, further studies with greater sample size are suggested to be conducted in other nursing schools to investigate the effect of other factors such as the number of courses and units possessed and passed.

Keywords: Academic Success, Factors, Nursing & Midwifery Student.

Faculty member, Trauma Nursing research Center, School of Nursing and Midwifery, Kashan University of Medical Sciences, Kashan, Iran.

Email: adib1344@yahoo.com